

BORSSZEM JANKÓ

SZERKESZTI: *Molnár József*

BUDAPEST, 1931 DECEMBER 15 HATVANNEGYEDIK ÉVFOLYAM

● 24 ●

3190 SZÁM

Frigyes főherceg nyugdíja

és a szegény tisztviselők filléres családi pótléka

MÓRA FERENC:

„Messziről jött vendégek“

Gömbös a szekrényben

A LIPÓTVÁROS és az „EVELYN“

Pályázunk a Városi Színházra

A fuccs-puccs igaz története

Min nevettek 50 év előtt karácsonykor?

Bethlen inkognitója

Ára: 50 fillér

KARÁCSONY

Irta: EMÓD TAMÁS

Egyre messzebről nézem
A szép Jézus-legendát,
A csillagot, a bárányt
A bölcsőt és gerendát.

A méla hű komoly bús
Barmok be messze lettek,
Akkik lehangva némán
Bólongtak és szerettek.

Csak egyszer tudnék mint ők
Szép oktalanul hinni,

Ha nem muszájna itt a
Szentek véréből inni.

Ha nem muszájna itt a
Szentek húsába falni,
Pénzért lehangva némán
Hazudni lopni csalni.

Már negyven éves multam
És egyre messzebb leng a
Csengettyű és a csillag
A bölcső és legenda.

MAGA CSAK TUDJA SALAMON BÁCSI...

...miért támadják mindig Bethlen helyett a szegény Károlyi Gyulát?

Seiffensteiner Salamon bátyánk rágyújtott egy ropogós Trabukóra és így felelt:

A szép Spitzmaulné

elment a rabbihoz és bejelentette, hogy el akar válni az urától.

— Mért? — kérdezte a rabbi.

— Mert a férjem egy dologtalan fráter. Egész nap nem esinál semmit, csak kártyázik és hajnalban jár haza.

— És legalább hű? — tudakolta a rabbi.

— Még az se! — kiáltott fel az aszszony. — A legkisebb gyerekünk se tőle való.

Osz-posz az ellenzék is támadja Károlyi miniszterelnököt, pedig ez az egész mostani rendszer nem is őtőle val.

Hát ez hogy van? ... Minden arany a gazdag franciáknak jut, a szegény népek pedig nyomorognak?

A szegény Pinkász este így fohászokodt a templomban:

— Hallgass meg, Uram... Éhező családom és beteg feleségem van otthon. Nem kérek tőled sokat, csak száz pen-

gőt. Hogy legyen kenyérre, orvosságra és, házbérré.

A szívből jött fohász eredménytelen maradt.

Ugyanakkor a gazdag Gedálje így imádkozott:

— Istenem, hallgass meg... Százezer pengőt kértem tőled és te százötvenezeret adtál. Most megint kérek tőled kétszáz-ezeret.

És a gazdag Gedálje másnap egy üzleten háromszázezer pengőt keresett. A hitközség tagjai csóválták a fejüket és így szóltak:

— Rebe, hogy lehetséges ez? ... A szegény Pinkász, akinek betevő falatja sincs, nem kapott száz pengőt, a gazdag Gedálje pedig, aki tele van pénzzel, már másodszer kap és többet is, mint amenynyit kért.

A rabbi így felelt:

— Az a szegény Pinkász még sokszor jön ide a templomba, akár kap, akár nem, de ha az Úr annak a gazdag Gedáljénak egyszer nem ad, azt többet sohase látja a templomban.

Cinco-conce: a szegény népeknek mindig kell pénz, de nem kapnak s ezért nincs hatalmuk, a franciáknak nagy hatalmuk van és ezért ha pénzt akarnak, mindig kapnak is.

Messziről jött vendégek

Írta: MÓRA FERENC

Ez még akkor történt, mikor Bárczy István volt Budapest polgármestere és Lendl Adolf igazgatta az állatkertet. Ők voltak azok, akik a fővárossal egy zsiráf-házaspárt rendeltettek Hagenbecknél az új állatkert részére.

Hagenbeck méltókép akarta kiszolgálni Budapestet, amelynek állatkertje akkor legmodernebb volt Európában. A maga stellingeni civilizált zsiráfjait nem találta méltóknak az állatkert új paradicsoma számára, hanem fogatott egy zsiráf-házaspárt az óshazában, valahol a Kilimandzsáró körül, azt Mombázában hajóra rakatta és a hajót egyenesen Fiuméba irányította.

A zsiráfok baj nélkül tették meg a hosszú tengeri utat, csak akkor fogta el őket a honvágy, mikor a fiumei szabadkikötőben partra tétetvén, szénát raktak eléje. Hiába, a zsiráfok ilyenek: először a

nyomrukban ébred föl a honvágy.

— Csak nem mimóza-levéll ez, — köpte ki a zsiráf haragosan a sovány osztrák-magyar szénát.

Erre a zsiráfné, mint neménél fogva hajlamosabb a lírára, behúnyta szelíd szemét és elsóhajította magát:

— Ah, Afrika! Micsoda más szaga van annak!

A mélabú azonban erőtt vett a zsiráfot kísérő személyzetten is. Mombázától Fiuméig könnyű volt az út, mert a hajón úgy nyujtogathatták a nyakukat Afrika gyermekei, ahogy akarták. De mi lesz velük a vasuton? Zárt vagonba bele nem férnek. Ha nyílt kocsiba raknák őket, mikor alagúthoz érnek, az leszedné a fejüket. Ejnye, ejnye, hogy erre nem gondolt az a Lendl, hiába olyan nagyszerű ember! No, pedig itt csak neki kell törni a fejét a zsiráfok fejéért. Sürgönyöztek neki, adjon tanácsot, mitévők legyenek.

Az ördögös Lendl erre is tudott kádenciát, visszasürgönyözött, hogy bőrnnyaklók kell csinálni, a zsiráfokat nyitott kocsiba rakni s mikor alagúthoz érnek, a nyakukat nyaklóval lehúzni.

Mire a nyaklók elkészültek, Afrika gyermekei is beletörődtek a sorsukba, sőt egész vidáman szedegették a látogatóik kezéből a kiflivégeket. Sőt nemskóra határozott derü költözött a bevándorlók szívébe. A látogatók közt volt valami magyar ember, aki azt mondta, hogy az ő gyerekkorában a zsiráfot párductevenyakorjásnak hívták magyarul. Ezt meghallották a zsiráfok s ettől fogva ha égyomásra néztek, mindig elnevettek magukat.

Sajnos, a magyar beszédet meghallotta a fiumei állatorvos is, aki nem hivatalosan tekintette ugyan föl a nyakorjásokat, csak mint magánember, de utóbbi minőségében is rendelkezett lelkiismerettel.

— Mit? — fordult a zsiráfok gondozójához. — Ezeket a hasított csülkű állatok Magyarországra akarják vinni. Szó se lehet róla. Ott most a keleti marhavész miatt beviteli tilalom van és én ezen hasított csülküeket engedély nélkül innen oda ki nem ereszthetem.

Az ör és a hasított csülküek összenéztek. Mi lesz ebből már megint?

Az lett, hogy újra szalajtottak Lendlhez egy táviratot. Tessék leküldeni Fiumébe valami okos embert, aki szót értsen az állatorvosi tudományok képviselőjével.

Az okos ember le is ment Fiumébe, el is magyarázta az állatorvosnak, hogy a zsiráfok nem származnak terhelt családból, nincs is semmi tehetségük a keleti marhavészre és oly jó erkölcsű teremtesek, hogy kezességet mer értük vállalni: soha azok semmiféle tulokkal, birkával, kecskével közelebbi barátsággra nem lépnek, sőt le is tagadják ezt a szegény rokont.

— Ezt én mind tudom, — rázta a fejét az állatorvos. — De ami törvény, törvény. A hasított csülküek tilalom alatt vannak. Én nagy tisztelője vagyok a zsiráf-géniuszoknak, de kivételt vele se tehetek. Arra csak a magyar földművelésügyi kormány jogosult.

Mit volt mit tenni, zsiráf nélkül kellett visszamenni Budapestre és a zsiráf-problémával fölkeresni a földművelésügyi kormányt, még pedig annak is a marhatenyésztési osztályát, mert a zsiráf rokonsága szerint oda tartozik.

Ott azonban nem álltak szóba a problémával. Az osztály vezetője éppen szabadságon volt s ilyen kényes ügyhöz senkise nyúl szívesen a maga szakállára.

— De csak van helyette öméltsőségének?

— Van. A lótenyésztési osztály főnöke.

— Nehéz ügy ez kérem. S ha az én rezortomról volna szó, akkor még hagyján, mert én liberális ember vagyok. De hát énhozzám csak a hasítatlan csülküek tartoznak. Nem lehetne a zsiráf helyett rinóceroszt, vagy zebrát importálni?

Most derült ki, hogy milyen jó az, hogy a zsiráfnak löfeje és számfarka van. Ilyenformán mégis csak azt mondhatta a lótenyésztési ügyosztály, hogy üsse kő, hát jöjjenek azok a hasított csülküek Budapestig, ha már Fiuméig eljöttek.

Már irták is az engedélyt, mikor az osztályfőnök a homlokára ütött.

— Hopp, a terítést neki, baj van! Hiszen nekünk viszonzossági szerződésünk van Ausztriával. Csak úgy lehet behozni a zsiráfokat, ha bejelentjük a dolgot az osztrák kormánynak. Reméljük, ott is megértő lelkekre találunk.

Hát persze. Az osztrák-kormány belenyugodott abba, hogy Magyarország állatállománya két darabbal gyarapodjék. Éppen csak azt kötötte ki, vállaljon a magyar kormány garanciát, hogy a zsiráfok nem mennek ki legelni a budai hegyekbe. (Pedig biztosan nem a budafoki tehének fajtisztaságát féltették főleg, hanem a gödöllői özekét.) És mivel a garancia vállaltatott, — még akkor olyan világ volt, hogy legalább a zsiráfokban meg lehetett bízni — leérkezett Fiuméba az írás: jöhetnek a zsiráfok.

— No, vesszettek meg, — lengette az érást a zsiráfok pástora az érdekeltek előtt — holnap ilyenkor már Pesten mondják nektek is, hogy tente, baba, tente.

Zsiráfné kinyújtotta a nyakát az írás felé, szíppantott egyet és boldog bögést hallatott.

— Mi lelt? — nézett rá a másik zsiráf.

— Hat hét óta először érzek hazai szagot. Ó, Afrika!

Nyögdi-dalok

— Kesergő: Sanyaró Vendel —

Negyven évig szolgáltam az államot,
Vedlett kabát nyomja az én vállamot.
A nyögdiám tíz forint hász karajcár,
De a felét lecsippenti a kinestár.

*

Kis nyögdiám, mért is hívna! nyugdi-
nak,

Már ezentúl téged én máskéy hívlak.
Mivel annyi bánat és gond jár veled,
Nyugtalan-ság-díj legyen a te neved.

*

Régen rongyos már az én fehérenemüm,
Pattogatott kukorica a menüm.
S ha sülttököt vacsorázok néhanap,
Ételhalmazónak érzem magamat.

*

T. Közönség, pardon nekem, grácia!...
Nem én vagyok a szent Bürokrácia.
A bürokban anna: nyílik virág ma,
Ki bürokban született a világra.

ADOLF HITLER

— Evvel a névvel lennék még csak igazán „Náci” Magyarországon!

Az udvarias Ernszt

Két újságíró beszélget a Ház folyosóján.

— Ez az Ernszt miniszter nagyon udvariasan viselkedik a tárcavadászokkal szemben.

— Mennyiben?

— Egyszerre két helyről is leköszön nekik.

=

Kedves

Borsszem Jankó!

A kis Móricka megkérdezi a mamájától:

— Mama, neked lánykorodban üzleted volt?

— Honnan veszed ezt? — csodálkozik a mama.

— Mert hallottam, mikor a papa azt mondta a napokban neked, hogy lánykorodban te is jó firma lehettél.

Betlehenesek

Mennyből az angyal lejtött hozzátok
Egységes emberek,
Hogy gróf Bethlenhez, az egyetlenhez
Menjete, menjete.

Az egész világ... ing

— Meglepő fölfedezés —

Ha alapasobban szemügyre vesszük a világot, azt látjuk, hogy minden ország valami *ing*-hez ragaszkodik. Az utolsó ingéhez. Mint ez a kis összeállítás bizonyítja:

Németország mentsvára — *Brüning*.
Ausztriáé — a *silling* és a *Semmering*.
Oroszorszáé — a *dömping*.
Angliáé — a *sterling*.
Olaszorszáé — a *fekete ing*.
Norvégiaé — a *hering*.
Svájcé — a *clearing*.
Amerikáé — a *tréning* és a *Sing-Sing*.
Kínáé — *Kin-Teke-Csing*.
Magyarorszáé — a *fitying* (az utolsó)

A kaszinóban

— Ugyan, ne vitatkozzunk... Hiszen itt a jelenlévők fele hülye! — mondja X. gróf.

— Kikérch magunknak! — tiltakoznak egymás után a társaság arisztokrata tagjai. — Vondd vissza azonnal!

— Hát jó, — visszavonom. A jelenlévők fele nem hülye.

AZ ORCZY UTI MOZGÓ

MULTHETI MŰSORA:

A SIPEKI SZOROSBAN MINDEN
CSENDES

ELŐADÁS UTÁN a BALÁS-
VENDÉGLÖBEN TALÁLKOZUNK.

Hitler is pályázott a Nobel-békedíjra

Bejárta a világsajtót a hír, hogy a Nobel-békedíjra a derék Coudehove-Calergie gróf, Páneurópa apostola is pályázott. Mint velünk német nemzeti szocialista forrásból közlik, a dolog nem egészen így áll. Az utolsó órában ugyanis Hitler Adolf szintén benyújtotta pályázatát a békedíjra. Mint Pánikeurópa apostola.

A fuccs-puccs története riportcímekben

A rendőrség nagyarányú fegyveres összeesküvést leplezett le. — Százhatvan lázadót letartóztattak. — A kormány tagjait és a bankárokat gépfegyverekkel akarták lekaszálni a gonosztevők. — Valamennyien statárium elé kerülnek.

Vakmerő puccsra szervezkedtek a fiatal kalandorok. — Ki akarták fosztani a közpénztárakat és a bankokat. — Százhusz letartóztatás történt eddig. — Statárium vagy rendes bíróság?

Egyetlen komoly politikus sines az őrizetbe vett 70 puccsista között. — Pénzt akartak szerezni a megmozdulás költségeinek fedezésére. — Nagy vita a statárium körül.

A puccskísérlet 32 gyanúsítottja fogva marad. — Azt kutatja a rendőrség, mi volt a szervezkedés tulajdonképeni célja. — Rendes bíróság elé kerülnek a tettesek.

Lázadásra való szövetkezésre irányuló előkészületek kísérletének gyanúja alatt 19 egyént helyeztek előzetes letartóztatásba. — A hatóságok hozzáfogtak a mozgalom hátterének tisztázásához.

AZ ÁLLAMI ÉS TÁRSADALMI REND FELFORGATÁSÁRA IRÁNYULÓ KÍSÉRLET VÁDJA ALATT 2 PUCCSISTÁT VIZSGÁLATI FOGSÁGBA HELYEZTEK. — A JOGI MINŐSÍTÉS DOLGÁBAN A VÁDTANÁCSOT ILLETI AZ UTOLSÓ SZÓ. — JÁRÁSBÍRÓSÁG VAGY GYERMEKBÍRÓSÁG ELÉ ÁLLITJÁK A FIATALEMBEREKET.

A vádtanács lefokozta saját illetékességét a puccs-ügyben. — Büntető főljelentés több józsef- és ferencvárosi vendéglős ellen, akik a fennálló rendelkezések ellenére kocsmahitelt adtak a puccsistáknak. — Záróratállépés miatt kihágási bíróság elé állítják a szabadlábon lévő 160 politikai ábrándozót.

Vannay László, a magyar puccsista, hatóság előtti rágalmazás miatt bűnvádi főljelentést tett a budapesti rendőrség bűnügyi osztálya ellen, az ország valamennyi napi- és hetilapja ellen pedig kártérítési pert indított.

*A karácsonyt még a bársonyszékben szeretném tölteni,
— mondta Károlyi Gyula gróf miniszterelnök*

A Borsszem Jankó politikai Intimpistája megkérdezte Károlyi Gyula gróftól, mi a leghőbb vágya. A miniszterelnök a tőle megszokott szerénységgel így felelt:

— Mindössze az, hogy a karácsonyt még a bársonyszékben töltsen.

— A karácsonyt?? — kérdezte csodálkozva Intimpistánk.

— Igen, — felelte még szerényebben és halkabban a miniszterelnök — az 1941-iki karácsonyt.

Frigyes főherceg nyugdíja

és a szegény tisztviselők pár filléres családi pótléka

Még nyolc millió pengőt kellett lefaragni az 1931—32. év második felére eső állami kiadásokból. Nosza, elővette a ceruzáját dr. Szimatffy Finánc és a költségvetés rengeteg rovata, alrovata fejezete, címe, tétele közt fennakadt a többgyermekes tisztviselők családi pótlékán meg a közép- s kisnyugdíjasok nyugbérén. Összeadott, kivont — és boldogan sóhajtott fel: megvan! Most már nem tudom pontosan, hogy mennyit, de körülbelül egy milliót spórolt meg a derék büdzsé-operatőr. Volt szöve hozzá, hogy havi 10—60 filléreket vonjon el a tisztviselő-gyerekek ellátásából.

Tíz, húsz és hatvan filléreken múlik hát az állam 890 millió pengős háztartásának egyensúlya. A Pistikék meg a Pannikák ne igyanak annyi tejecskét, ne majszoljanak olykor-olykor egy kis olcsó csokoládécskát, mert Kincstár hácsinak elfogyott a pénzeckéje. Szükség van, nagy és komoly szükség az ő tejecskéjük meg csokoládécskájuk árára. Máshova kell a pénz.

Lássuk csak, hova?

Anélkül, hogy firtattam-kutattam volna, beavatott hely közölte velem, hogy a magyar nyugdíjas tábor élén — Frigyes főherceg lovagol. Habsburg-Lotharingiai Frigyes osztrák főherceg, magyar királyi herceg, a volt osztrák-magyar hadsereg tábornagya. (Nem tábornoka, kérem alássan, hanem tábornagya, Feldmarshalja, elhunyt császár-királyok után a legelső katona, már t. i. rangra és fizetésre.) Kicsit elcsodálkoztam. Abban a tévhitben voltam ugyanis, hogy Magyarország első nyugdíjasa nem lehet más, csak az a tábornagyi gázsját, amelyből ránk, magyarokra, kvóta szerint mindössze 36 vagy 37 százalék esett, szóval el lehetett valahogy bírni, mikor még 22 millió ember tartotta el az államszervezetet. Lehetséges, — kérdeztem — hogy elnyomorodott állapotunkban száz percentig mi fizessük ezt a tábornagyi nyugdíjat, — tudomásom szerint harmincezer pengőt évenként? Lehetséges, hogy Frigyes főherceg, Magyarország egyik leggazdagabb földesura, harmincezer pengőt fogadjon el egy koldus nemzetől, egy lerongyolt néptől, amelynek külföldön járó megbízottai porig alázkodnak felfuvalkodott francia, amerikai és angol bankárok előszobáiban, alamizsnát kérve a Dózsa Györgyök és Tiborok éhenhalásra ítélt ivadékaiknak? ...

Lehetséges, kérem, igenis lehetséges, szörnyen lehetséges. Frigyes főherceg pontosan megkapja a nyugdíját tőlünk s bár bizonyára őfensége is kitűnően van informálva a kishivatalnokok családi pótlékának könyörtelen megnyirbálásáról, lapunk zártáig nem intézett levelet a miniszterelnökhöz, mondván: neki nem kenyérre, sóra, szalonárra meg petróleumra kell az a rongyos harmincezer, őt — hála Istennek — bőségesen ellátta a sors földi jókkal, adják ezt a pénzt a tisztviselők gyerekeinek, fizessék ki belőle a lecsipentett 10—20—30 filléreket havonként. Ezt a levelet nem írta — pardon: iratta meg — őfensége. Sok munkája, teendője közben valószínűleg megfélekedezett róla. Esetleg a házi pénzügyminisztere nem figyelmeztette. Sőt őfensége talán nem is tudja, hogy a szegény magyar államkincstártól harmincezer pengő nyugdíjat húz. Lehet. Könnyen lehet. Az ilyen düsgazdag emberek sokszor nem tudják, honnét ömlik a kasszájukba a pénz. Szóval: még jóvá lehet tenni. Még le lehet róla mondani.

De nemcsak Frigyes főherceg őrnek. A többi főherceg uraknak is, akik tábornagyi, vezérezredesi, tábornagyi, altábornagyi s egyéb díszállások után kapnak nyugdíjat, egyoldalúan a magyar adózók filléreiből, — a „hü Ausztria” legridegebb részvétlensége mellett. És nemcsak ők, hanem minden nagyvagyonú volt főtisztviselő érezze az erkölcsi kötelességet a mindennapi kenyérgondokkal küzködő állammal és társadalommal szemben s mondjon le az akármilyen derekasan megszolgált nyugdíjáról. Mondjon le, amíg nem késő, — hadd lásson a nemzet végre egy nemes gesztust, hadd tudja meg a kisdédét korpás vízzel tápláló csongrádmegyei kubikosné, hogy a nagyurak is tudnak áldozatot hozni és legyen meg az a jóleső elégtétele

az elárverezett pesti kisiparosnak meg a tönkrement kiscgazdának, hogy az utolsó bútordarabjainak, jószágainak árán nem azt a pénzt kell pótolni az államkincstárnak, amely egy másik lukon a nagyvagyonú nyugdíjasok zsebébe folyik.

... A Ház folyosóján felháborodva mondta Fráter Jenő képviselő, nyugalmazott altábornagy, hogy az ő nyugdíjához pedig ne nyúljanak, azért ő megszolgált, az az ő vagyona. Kedves kegyelmes úr, én is megszolgáltam az ujságírói nyugdíjamat (magam fizettem be évtizedeken keresztül) és lám, hadikölesönbe fulladt bele a nyugdíjintézetünk egymillió aranykoronás vagyona. És is bebiztosítottam az életemet (nem lévén magasrangú közhivatalnok) — elveszett a biztosításom, értékelenné vált. A színészek is befizették a nyugdíjjárulékat és kapnak — 60 pengőket egy esztendőre. És mindnyájan így jártunk. Dehogy is nem lehet hozzányúlni a megszolgált ellenértékekhez! Bizonyítja az elmúlt tizenhárom év, bizonyítja a most gyártott rendelettömeg, hogy igenis lehet. Csak: egyetlen mértéket kérünk. Hogy elkerüljük a nagyobb bajt, a végveszélyt: az összeomlást.

Akik lemondást prédikálnak, azok mutassanak példát. S főleg azok mondjanak le, akiknek még van miről.

MOLNÁR JENŐ

Fosztogatások idején

— Most hogy osztozunk meg ezen az egy tárcán?

— Mindenesetre úgy, hogy a párt is jóllakjon és a tárca is megmaradjon.

Ürüház díszre: A SZÉP KÖNYV

Szép könyv díszre:

AZ ÍZLÉSES, MŰVÉSZI KÖTÉS

Köttesse be könyveit

Müller György könyvkötészetében

Budapest V, Vadász ucca 30.

Legújabb puccs-hírek

× A „Hétvezérhez” címzett kocsmában az elmúlt éjjel sápadt képű fiatal emberek tömegesen fogyasztották a spricert. A vendéglősnek feltűnt, hogy kifizették a cehhüket és rendőrért küldött, aki bekísérte a társaságot. A nyomozás szenzációs eredményéről egyelőre nem adott ki ugyan jelentést a főkapitányság, de valószínű, hogy az összeesküvés Károlyi Gyula gróf miniszterelnök ellen irányult, aki — szemben a spricerezőkkel — tudvalevőleg a sörivás híve, vagyis nem egyivású a puccsistákkal.

○ Tóth Ferenc vívómester, az ekrazit-rejtegető puccsista kijelentette a vizsgálóbíró előtt, hogy egy percig sem tévesztette szem előtt hivatását. Mint vívómester a külügyminiszteri tárcát akarta kivívni magának. Weiss Fülöp tárcájáról egyelőre nem nyilatkozott.

□ A főkapitányság szomorodott szívvel jelenti, hogy a mult héten sem újabb jobboldali, sem újabb baloldali puccstervet nem sikerült lelepleznie.

A t. ház folyosóján

Károlyi miniszterelnök: Mondjátok meg végre őszintén: ellenzék vagytok vagy kormánypárt?

Zichy János gróf: Az attól függ, hogy kértek-e tőlünk vagy adtok-e nekünk.

Waldmann Sándor

egészségügyi, fürdőszoba-, árnyék-
szék- és mosdóberendezések. Ólomárak,
víz-, gőz-, légszuszszerezvények. Pipere-
cikkek. Fayencemosdók, klozetcsészék,
bidetek és ülődeszkák, stb., stb.

Budapest VI, Vilmos császár út 61

Telefon: 102-74

Téli élet a Svábhegyen

— Ne panaszkodj, Adolf... Most legalább kvittek vagyunk. Egész héten én húzlak téged, most te húzhatsz engem.

Kohnerék körül

Két kereskedő beszélget a kávéházban. A Kohner bankház ügyéről folyik köztük a szó.

— Egy pár bankárt tudok, aki örül a Kohnerék felszámolásának, — mondja az egyik.

— Kik azok a gazemberek, akik ennek örülni tudnak?

— A Nekóhmerek.

Kinek mit hoz a dohányjövédéki angyalka?

Károlyi Gyula miniszterelnöknek egy pakli magyar pipadohányt, hogy ne csak mindig a fogát szíjja, ha rámászik az ellenzék.

Bethlen Istvánnak egy skatulya *Szifinsz* cigarettát, hogy jövőben is a titokzatosság füstfelhője vegye körül.

Friedrich Istvánnak egy doboz *Extra* cigarettát, hogy extra muhos 1932-ben is nagyokat fújhasson a „Rendszer függőkertjeire”.

Teleszky Jánosnak egy csomó rövid szivart, hogy állandóan emlékeztesse az adófizetők megrövidítésére.

Gömbös Gyulának egy doboz *Motor* cigarettát, annak jeléül, hogy ő a rendszer motora.

Hegedüs Lorántnak egy skatulya *Szimfónia* cigarettát, hogy tovább eresse az ő speciális pénzügyi liráját.

Vargha Imrénének egy doboz *Regalia Mediát*, hogy dohányzás közben se feledkezzék meg az állami regáliákról.

Végül *Magyar Miskának* egy doboz *Khedíve* cigarettát, hogy a mai közállapotoktól ne menjen el egészen a kedive.

Amin Pest nevet

Kormányfőtanácsosék estélyt adtak. A meghívottak közt volt egy vidéki operaénekes is. A háziasszony a vacsora végeztével unszolni kezdte a vidéki Flétát:

— Énekeljen valamit, mester!

A tenorista erre nekigyürkőzött, levetette a nyakkendőjét, majd levetette a gallérját és elénekelt egy áriát.

— Hogy tetszett? — kérdezte a produkció végén öntelt mosollyal a háziasszonytól.

— Nagyon szép volt. — felelte öméltósága, — de mondhatom, isteni szerencse, hogy maga tenorista és nem — hasbeszélő.

BORSSZEM JANKÓ A SZÍNHÁZBAN

FIRHANG MÖGÖTT

DISZKRÉTEK lévén, nem áruljuk el, melyik színházról van szó. Különböző bármelyikkel megtörténhetik manapság. A színészeket és a zenészeket hetek óta bönökkel fizeti a szóbanforgó színház (még a primadonnának is csak bön-bönt adnak bonbon helyett). A műsoron lévő darab sikeréről beszéltek a társalgóban s az ilyenkor elmaradhatatlan gratulációk közül a lehangosabb lelkesen kiáltotta:

— Bombasiker!

A komikus fanyarul jegyezte meg:

— Mondsz valamit. Tényleg bönba siker.

KÉT KIS SEGÉDSZÍNÉSZNŐ beszélgetett a héten egyik operettszínházunk kulisszái mögött.

— Mit szólsz hozzá? — mondta az egyik. — Az a cvikkeres szerkesztő megkérte a kezemet.

— Na és?

— Képzelheted! A hetedik mennyországban voltam.

— Érdekes... Ilyen nevű hotelről még nem is hallottam.

A FIATAL SZERZŐ a földszint utolsó soraiból nézte végig darabja kitűnő első felvonását. Mögötte egy rajongó hölgy ült. A csapnivaló második felvonás után a nő odalépett a szerzőhöz:

— Uram, mikor az első felvonás alatt idejött, felismertem magát és titokban egy fürtöt vágtam le a hajából. Itt van, — fogja!

A HÉT LEGJELLEMZŐBB ESETE. Egyik színházunk olyan darabra készül, amelynek első felvonása egy előkelő étteremben játszódik. Az igazgatóság elhatározta, hogy a teljes hatás kedvéért igazi pincéretet szerződtet az éttermi jelenethez. Az igazgató kiadta az utasítást a titkárnak:

— Nézzon körül a jobb éttermekben és szerződtessen négy-öt pincért.

A titkár ránézett a direktorra, aztán csendesen megkérdezte:

— Kaucióval?

A NEMZETI SZÍNHÁZ egyik balsikerű újdonságának második előadásán történt. A gyéren látogatott nézőtér földszintjén az egyik úr az első felvonás után

helyet cserélt a barátjával, aki egy sorral mögötte ült.

— Mért ülsz hátrább? — kérdezte tőle.

— Azt akarom, hogy legyen előttem valaki.

— Nem értem...

— Mert csak úgy tudok aludni, ha jó példát látok magam előtt.

Pályázoma Városi Színházra

Igen tisztelt Törvényhatósági Tanács!

Ezennel van szerencsém megpályázni a Városi Színház bérletét. Kedvező vagyoni állapotomat és hitelképességemet a következő adatokkal bizonyítom:

1. Három évig egy budapesti drámai színház igazgatója voltam s bár csak két hétig fizettem gázsit a tagoknak, a szerzők pedig egy vas tantiémet sem kaptak, a büntetőbíróssággal eddig csak apróbb összeütközéseim voltak.

2. Főbérleti lakásomból a mostoha viszonyok albérleti szobába üldöztek ugyan, de bútoraim nincsenek lefoglalva s így teljes fedezet gyanánt fogadhatja el a m. t. Tanács.

3. Az Abbazia-kávéházban mindössze 112 pikkoláló és 542 Princessas cigarettával tartozom, de ezt az adósságomat gentleman módon szabadjegyekkel fogom törleszteni.

4. Miután a tekintélyes külső megjelenésre súlyt helyezek, intézkedtem, hogy a 10 évvel ezelőtt Bivalytasnádon zálogba tett cipőmet (a már akkor is krónikus gázsi-nemfizetés miatt mint hősszerelmes és operettbuffó voltam kénytelen értékesíteni) az ottani műkedvelő-szintársulat igazgatója a pályázat elnyerése esetén haladéktalanul rendelkezésemre bocsássa. Bírom továbbá Sarkadi Aladár művészbarátom ígérését, hogy abból a karácsonyi akcióból, amelyet a szerződés nélküli színészek megsegítése céljából folytat, 2 színes inget és 3 alsót kapok.

5. Színigazgatói hivatottságom igazolásul mellékelem az „Alföldi Brigád” és a „Csocso bácsi-féle asztaltársaság” nagy pecséttel ellátott oklevelét (hitelesítve az orgoványi kir. közjegyző által.)

6. Nehogy álláshalmozással vádolhasanak, a Városi Színház bérletének elnyerése esetén haladéktalanul be fogom szolgáltatni koldulási iparengedélyemet.

(A másolat hiteül:

M. J.)

Leventei Kardoss Mór: Mondd, Renée, ez a Góthné úgy néz ki ejgentlich, mint egy bridge-szalón tulajdonosnője, vagy inkább mint egy... És ezek a kis nők...

Leventei Kardoss Mórné: Ne feszítsd a húrokat, Morisz.

Kardoss: Eltaláltad. Tényleg rájuk gondoltam. De milyen hercegek!

Kardossné: Csodálad? Mind a Szidi-szalónban dolgoztat.

Dr. Sveinitz: Remélem, Móric bátyám, te is az én nézetemen vagy... hogy ez az Evelyn...

Kardoss: Az én időmben *evel in* másutt találkoztam...

Kardossné: Még egy ilyen calembour, Morisz és...

Dr. Sveinitz: De semmiesetre sem hívják bridge-szalónnak, méltóságos aszszonyom.

Kardossné: Csodálják, hogy egy ilyen férj mellett Evelyn másutt keresi a pilanatnyi biológiát?

Kardoss: Jó, jó, de mindig mással!?!... Mi lesz akkor a férfiak egyetlen előjogával, ami még megmaradt?

Dr. Sveinitz: Élénk helyeslés balkézről, kedves bátyám... A nőnek, ha nem érdekből teszi, illik, hogy hű legyen a szeretőjéhez, vagy mondjuk: a soros udvarlójához.

Kardossné: Meinerseits nem vallom az Evelyn elveit, de meg tudom érteni a technika mai fejlettsége mellett.

Kardoss: Hogy érted ezt, Renée?

Kardossné: Na hallod, ha másfél óra alatt Londonból Párizsba repülhet, egyenesen a bridge-szalónba és még aznap vissza, egyenesen a családi szentélybe!...

Dr. Sveinitz: És amilyen mafla ez a Reginald, majdnem elhítheti vele a nő, hogy neki a bridge-szalónban egy megtevesztésig hű mása lehet. A férj meg éppe séggel elhiszi.

Kardossné: Ez az, amit nem értek. Egy ilyen nő, mint a Gombaszögi, csak egy példányban fordulhat elő. Ez a hanghordozás, ez az egyéni figura, ez a markáns arc...

Kardoss: Egy ilyen Evelyn még a leg-

pikánsabb anyajegyét is képes elkozmetikázni, csak hogy ne legyen külön ismeretöjele.

Dr. Sveinitz: Nagy praxisod lehet, kedves Móric bátyám...

Kardossné: Akár így, akár úgy, ez mindenesetre egy darab, amin legalább vitatkozni lehet.

Dr. Sveinitz: És utána elmegy az ember egy bridge-szalónba.

Kardossné (titokban megcsípi): Azt már nem, kedvesem. Ha bridge-szalónt akar, ott van a mi szalónunk.

Kardoss: Hogy érted ezt, Renée?

Kardossné: Ugy, hogy úriember csak jóhírű szalónba jár.

Kardoss: Wo du Recht hast, hast Recht. Ez így van, kedves öcsém. De ki lesz a negyedik?

Dr. Sveinitz: Ho-o-gy mondd, kérlek?

Kardoss: Csak nem akarsz hármásban bridzselni!

Kardossné: Mért, Pista!... Maga másra gondolt?

Dr. Sveinitz (zavartan): De-e-hogy! Csak mert itt a színpadon folyton bridge-ről beszélnek, de mindössze hárman vannak hozzá.

Kardoss: Mir scheint, ez a Lengyel Menyhért nem ismeri a bridge-szabályokat.

Kardossné: Költői szabadság, kérlek. Meg aztán három is elég, ha az egyik — ahogy a bridgenél mondják — „lefekszik”. Ez az Evelyn pedig folyton lefekszik.

Kardoss: Ne izgasd magad, kérlek... Nagyon fáradt vagyok és majd nem tudok aludni.

Dr. Sveinitz: Sose félj, bátyám... az éjjel bridzselni fogunk.

Kardoss: Auszerező! És csak így hármásban?

Kardossné: Meghívtam egy barátómet is... tudod, a Lórit.

Kardoss: Ismerem. De mért mondd, hogy a Lóri? Egyszerűen mondd így: Evelyn. Tudtommal ez is olyan játékos, aki mindig „lefekszik”. (—r—ő)

Nincs messze Berlin — Moszkvától

STALIN: Vigyázat... máSolva!*

* Hitler Adolf tudvalevőleg mázolólégény volt.

Siberek

— Ha tölem függne, két rövid paragrafusból álló törvényt csinálnék a külföldi valuták tulajdonosai ellen.

— Halljuk!

— Első paragrafus: „Aki záros határidőn belül nem jelenti be a külföldi fizetési eszközeit, az fegyházba kerül.” Második paragrafus: „Aki bejelenti, az az örültek házába kerül.”

Wolffék címére

Oh mért oly későn,
Kassa ürülése,
Bethlen távozása
idején?...

REB MENÁCHEM CICESZBEISZER SZÖRNYŰ ÁTKOZÓDÁSAI

— Hívjanak téged is Molnár Ferencnek, mint azt a puccsistát, de Gyulai előnév helyett Mandl ledjen o te előbbi neved!

— Ne szerepeljél te o leggazdagabb százötven pesti közt o puccsisták listáján!

— Oz edjetlen sikerük csak oz ledjen o puccsistáknak, hodj o te hajadon lángyodat erüszakkal bírtokba vették!

— Zárt tárgyaláson esködjél meg te arra, hodj o férjed már rég kiérdemelte o munkanélküli segélyt!

— Saksopán arra oz üsszegre ledjél te utalva, omít o dúsgazdag emberek visszautasítanak állami nyugdíjba!

— O feleséged álláshalmozásai ellen tontessenek oz edjetemi ifjak!

— Ledjenek neked piszkos üdjeid és éppen akkor üssön be a vízhiány, omikor mosakodni akarsz!

— O londoni pujka-fináncok állapítsák meg, hodj o te odautazó lángyaid oljan finom tyúkrok, okiknek o lábára szintén rá kell tenni o kezüket!

A tihanyi visszhangnál

En: Ki az a pár dúsgazdag képviselő, akit most diszkrétan a szeszrendelet tartak el?

A visszhang: ... a kartel!

VÁROSI SZÍNHÁZ

SÓHERNÁNI

Nagy opera 4 zenészgázi-hátralékkal
Rendezí: Ferenczy Károly. — Az adósságokat rendezí: Wolff Károly és társai für unser Geld.

Az előadás meg nem tartása esetén kítörő botrányokról ingyen kommunikét hoznak a lapok.

A kormány albumába

Ha benzin nincs, jó a motalkó,
Ha Bethlen nincs, jó lesz a Walkó.
Ha Wolffnak nem tetszik a „pólis”,
Jó lesz pénzügyérnek a „gój” is.

Képtéma

Három Királyok napjára

Megrajzolandó a Három Királyok: Angol Király, Román Király, Jugoszláv Király. Mind a hárman aranyat és mirrhát (értsd: marhát, vagyis jószágot) visznek a jászolban fekvő nagydednek. A nagyded: a Banque de France.

A felszarvazott férj

— A Borsszem Jankó egyik régi adomája nyomán —

Károlyi Gyula gróf miniszterelnök (felrántja a szekrény ajtaját, majd hirtelen becsapja): Itt sincs!...

Hogy őrizhette volna meg Bethlen Temesváron az inkognitóját?

Nagyon csodálkozott Bethlen István gróf, hogy Temesváron, ahova inkognitó érkezett, az újságírók, a pincérek, sőt a járókelők is az első pillanatban fölismerték. Mi viszont azon csodálkozunk, hogy egy ilyen minden diplomata hájjal megkent politikus csodálkozik ezen. Mert mit kellett volna tenni neki, hogy ne fedjék föl az inkognitóját? Megmondjuk:

A temesvári Ferdinánd-szálló éttermében a következő hangos kijelentést kellett volna tennie:

— Csak az általános titkos választójog segíthet Magyarországon... Szolgabírákkal és csendőrökkel beterelt többségnek nincs joga az ország nevében intézkedni... Le kell számolni azzal az előítélettel, hogy a politikában is grófnál kezdődik az ember... Csak a zsugoriságig menő takarékossgal lehet ma egy országot jól kormányozni. Vezető pozícióban lévő politikus ne helyezze el zsiros állásokba a barátjait... Antidemokratikus kormányokkal ma már nem állnak komolyan szóba...

Biztosíthatjuk Bethlent, hogy senkisé ismert volna rá, ha ilyeneket mond.

A valutatörvény életbelépése után —

a siber milliomosok így tüntetnek majd a vagyoni ártatlanságuk mellett.

Borsszemek

Az államot kifelé a népeinek, befelé az alkalmazottainak karakterre jellemzi.

*

Nem mindig a jogos önérzet az, amely nem fél a kritikától. Többször az ostobaság s még többször az orcátlanság.

*

A harmonikus házaseletnek az a titka, hogy mindkét fél egyazon hatásokkal szemben váljon idegessé.

*

Ha emberek közt akarsz élni, nyisd ki a szemed és a füled, de el ne áruld, hogy nyitva tartod.

Kolozs Gyula

AMIT FÁBIÁN BÉLA SZAVALT

A Nagymező uccai Gazdasági klubban december 19-én jótékony célú estét rendez Fábrián Béla képviselő felesége. Az egyik szereplő valami nagyon hangulatos, alkalmoszerű verset szeretett volna elmondani, olyant, ami még nincsen agyonszavalva. Keresett-kutatott, de nem talált. Fábriáné a férjéhez fordult tanácsért. A képviselőnek eszébe jutott, hogy valamikor Tállyán, a szülőfalujában, mint elemista nagy hatással szavalt Jókai Mór egyik elfelejtett szép versét. Hogy olvassóink is gyönyörködjenek benne, itt közöljük:

„Anyám, anyám, édes anyám,
Adj kenyeret, széles karéjt,
Jól neki eresszed a kést,
Sok is legyen, jó is legyen,
Iskolába megy kis fiad.”

„Minek neked széles karéj?
Kicsinyke vagy, kicsinyt eszel,
Megárt a sok, rosszul tanulsz,
Rest tanuló a jóllakott.

Iskolába minek kenyerét?”

„Édes anyám, kedves anyám,
Ne szánd tőlem karéj kenyerért,
Leckém mondom, mint a patak,

Nagy munka közt kicsiny fiad
Iskolába' megéhezik.”

És ez minden nap így megyen
És így megyen minden háznál,
Kakas-téjjel, varjú-vajjal
Sütött kenyért egyre hordják
Iskolába járó fiúk.

Anyák otthon el nem tudják
Vélni, honnan ennyi éhség?
Még az ebédnél megmaradt
Falatot is eldugdossák
Iskolába járó fiúk.

Édes anyák meg nem tudják,
Meg nem tudják a tanárok,
Sem a bírák, sem az írók,
Hová hordják a kenyeret
Iskolába járó fiúk.

De megtudja igaz Isten
Mindentlátó, Mindenthalló:
Amit tesznek nagy titokban
Elhallgatva, rejtegetve
Iskolába járó fiúk.

Tíz szegény fiú van köztük,
Kiknek otthon nincs mit enni,
Hetek óta, havak óta
Igy táplálják e tíz pajtást
Iskolába járó fiúk.

DIÉTÁS ÉTTEREM NYOMORBAJOS PESTIEK RÉSZÉRE

— Mi az?... A főtanácsos úr is idejár?

— No hallja, azért, mert tönkrementem, nem maradok ki a divatos helyekről!

Megalakult a grófok szakszervezete

Programjuk első pontja: mi lesz a munkanélküli segéllyel?

A magyar arisztokrácia, mint a multban, most is megértette a kor szavát s nem akar elmaradni az általános társadalmi szervezkedésben. A képviselőházban ülő 30 mágnás kezdeményezésére elhatározták, hogy szakszervezetbe tömörülnek. Programjuk első pontja: a munkanélküli segély. Már is jelentkeztek a szintén gróf miniszterelnöknél és az egységspárt, valamint a kereszténypárt szintén gróf vezéréknél, Bethlen Istvánnál és Zichy Jánosnál, hogy gondoskodjanak elegendő számú tárca kiosztásáról a kabinet átszervezése esetén. Elpanaszolták, hogy soraikban számos olyan arisztokrata van, aki már 50 év óta áll munka nélkül és még mindig nem kapott az államtól munkanélküli segélyt. Ha nem gondoskodnak róluk, az állam egyenesen belekényszeríti őket, hogy ősi hagyományaikat megtagadva, valami munkát vállaljanak.

Átmeneti kormány

— Mért mondják tulajdonképpen, hogy a Károlyi-kormány átmeneti?

— Mért egyik válságból a másikba megy át.

— A Stillhalte után a Maulhalte jön?

Modern

ember nem szappanozza arcát 10 percig, mikor a „Fulgor” borotválóvíz pillanat alatt puhítja szakállát

- Hová megy, képviselő úr?
 — A 33-as bizottságba. Hát ön?
 — Én is arrafelé.
 — No, akkor lépünk ki egy kicsit, mert elkésünk.
 — Főlöszleges. Én már kiléptem.

Az Andrássy úti divatüzletben

Egy jobboldali politikus vevője beszélget Komlós Sándorral, a népszerű Andrássy úti úridivatkereskedővel.

— Nem félt a puccsistáktól, Komlós úr?

— Már mért féltém volna? Mit vihetek volna el tőlem? ... Nálam így karácsony előtt egészen üres a raktár, mert mindent szétkapkodnak a vevőim.

WEISZ MARISKA

V, LIPÓT KÖRÚT 22

**Függönyök. Terítők.
 Divatos kézimunkák.**

Abbazia-Kávéház

(Oktogon)

Tulajdonos: Steuer Gyula

Cégalapítás: 1869

RÖVID, DE VELŐS VÉLEMÉNYEK A KONCENTRÁCIÓRÓL

Bethlen:

Nem, ez lehetetlen!

Walko:

Nem vagyok rá Palkó.

Kenéz:

Ahogy ez majd kenéz!

Gömbös:

Nekem ez közömbös.

Mayer:

Büzlük itt az ájer.

Zichy:

A bizalmam kichy.

Pakots:

Ez se lehet kapots.

Kéthly:

Csekélységem kéthly.

Éber:

Kell egy éceszgéber?

Kuna:

Menjen maga csunya!

Bemutatjuk —

azt a fejletlenséget, ami politikai életünkben tapasztalható az egymást érő rendeleteknek és a közgazdasági tekintélyek folyamatos nyilatkozatainak hatása alatt. Ugyanakkor, sőt ugyanezen a képen bemutatjuk a rendeletek, illetve a közgazdasági nyilatkozatok kiagyaltóját is. Az utóbbi épp oly fejletlenül végzi a dolgát, mint amilyen fejletlenséget okoz.

HYPEROL szájvíz-tabletta

ideális száj- és toroköblögető

Molnár Jenő tréfái

Fekete, fehér és?...

A doktor úr idestova már 60 éves, de még mindig nagyon fürge, minden iránt érdeklődő, valóságos higanyember, aki nélkül nem eshetik meg színházi premiér, hangosfilm-bemutató, képtárlat-megnyitás, nagy hangverseny, jelentékeny társadalmi összejövetel, nevezetes családok háziünnepe. Ezt csinálja fáradhatatlanul, szinte hivatásszerűen, de mindig lelkesen immár 40 esztendő óta. Fiaatal jogász korában így tett szert az első ismeretségekre. Irodájában három kitűnően képzett jogász dolgozott, — az ő neve csak az ügyvédi cégtáblát díszítette. A kliensek hozzájöttek, az ügyiratok az iroda alkalmazottaihoz mentek. A munkát, az eljárást jól fizetett kartársaira bízta. Kitűnően ment az „üzlet”.

A napokban találkozott vele. Autótaxiról ugrott le, friss és vidám volt, mint mindig.

— Hova, hova? — kérdeztem.

— Egy kis kondoleálni valóm van itt, — mondta és felmutatott a házra, amely előtt beszélgettünk.

— Hogyan? — szoltam és a gallérvárat mutattam: Fehér nyakkendőben megy kondoleálni? — Aztán a kezeire mutattam: És fehér kesztyűben?

Nagyot nevetett:

— Dehogy! — majd komolyabb arccal tette hozzá: Kondoleálni fekete nyakkendőben és fekete kesztyűben megy az ember.

— Na és?... — kíváncsiskodtam.

A doktor úr benyult a felöltője egyik belső zsebébe és csinos fekete nyakkendő-csokrocskát húzott ki.

— Mint láthatja... — mosolygott — magamnál hordom.

Azután a felöltője másik belső zsebébe nyult és fekete kesztyűt húzott ki.

— És a kesztyű is... Most szépen beálllok a kapu alá, lekapcsolom a fehér nyakkendőt és felcsatolom a feketét. A fehér kesztyű helyébe pedig a fekete kerül. Voilà...

— Jó, jó, doktor úr... De mért jött ide fehér nyakkendőben és fehér kesz-

tyűvel? Mért nem vette föl mindjárt otthon?

— Ezt is magyarázni kell?... Mert esküvőről jövök, ahol tudvalevőleg örvendezni és gratulálni illik. Most pedig ha egy kis ideje s kedve van tíz percig várakozni, tanuja lehet, hogy a fekete nyakkendőt ismét fölcserélem a fehérrel, hasonlóképpen a fekete kesztyűt a fehérrel. Ez után a kondoleálás után ugyanis keresztelőre kell mennem...

El voltam ragadtatva.

— És mondja, doktor úr, még sohasem tévedett?

— Hogy érti ezt, kedvesem?

— Úgy, hogy fehér színekben ment kondoleálni és feketében örvendezni?

Gondolkodóba esett:

— Várjon csak... De igen. Egyszer meg kellett látogatnom egy nőismerősömet, aki elváltan élt a férjétől. A volt ura, akit nem nagyon szeretett, hirtelen meghalt s mikor felbontották a végrendeletét, kiderült, hogy a volt feleségét tette meg — gyermekek híján — általános örökösének. Nos, meglehetősen dilemmában voltam, mikor a társadalmi kötelezettségnek, amely rám hárult, eleget kellett tenni.

— És hogy oldotta meg a fogas kérdést?

— Úgy, édesem, hogy az egyik kezemre fehér, a másikra fekete kesztyűt húztam.

— Remekek!... — kiáltottam fel. — És a nyakkendő? Milyen nyakkendőben ment kondoleálni, illetve gratulálni?

— Fekete nyakkendőben, széles ezüst csikkokkal. Most is van nálam ilyen, itt ni... (S ezzel a felöltője hátsó zsebéből egy ezüstcsikos fekete nyakkendőt húzott ki.) A keresztelő után tudniillik egy özvegy barátomat látogatom meg, akinek meghalt az anyósa.

Nagyot kacagott, megrázta a kezemet és eltűnt a kapu félhomályában, hogy végrehajtsa a nyakkendő- és kesztyűváltási műveletet.

Csereüzlet

- Parancsol, szerkesztő úr?
- Valami értékes karácsonyi cikket kérek.
- Mennyibe szabad kerülni?
- Hát adok érte egy szép karácsonyi cikket.

A négyéves Mancika kérleli a nagynénjét:

— Lujza néni... húnyd csak be a szemedet.

A néni behúnyja a szemét.

— Igy ni... — mondja elégtelen Mancika. — Most mindnyájan gazdagok vagyunk.

— Hogy érted ezt, kislányom? — kérdezi csodálkozva a néni.

— A papa azt mondta, hogy ha egyszer a néni behúnyja a szemét, mindnyájan gazdagok leszünk.

Móricka, a tanítónéni toalett-titka, meg — Fábián

Fábián Béla bekukkantott egyszer a népjóléti minisztérium titkaiba és mit látott?...

Egyszer a tanító néni leejtette a spongyát és amikor lehajolt utána, az egyik lurkó elnevette magát.

— Mért nevensz, te haszontalan? — rivált rá.

— Mert láttam a tanító néni harisnyáját, — felelte a gyerek.

— Azonnal takarodj haza!... és egy hétig ne lássalak.

Vagy tíz perc múlva megint leejtette a spongyát. Most egy másik fiú kacagott fel. A tanítónő kérdésére ezt mondta:

— Ahogy le tetszett hajolni, láttam a tanító néni harisnyakötőjét.

— Mars haza, te csibész!... -- förmedt rá — és két hétig ne kerülj a szemem elé.

Mikor harmadszor is leejtette a spongyát, Móricka szó nélkül felállt és az ajtó felé sompolygott.

— Hová mész? — kiáltott rá a tanítónő szigorúan.

— Ne is tessék kérdezni... Mi ebben az életben többé sohase találkozunk, — felelte Móricka.

... Fábián Béla egyszer ezt, máskor azt a népjóléti titkot látta meg... Ne csodálják, ha egész életében nem fog többé népjóléti államtitkárral találkozni...

ARANYKÖPÉSEK

*A hegy lábánál megállunk, ha feljebb akarunk menni. A nő lábánál letérdepe-
lünk.*

*
Egyedül a smirglipapír áll hivatása magasztalán: nem alacsonyítja le magát, mint többi papírtársai.

*
A nagy urak szolgálai a legögösebb emberek.

*
Azok az emberek érdekelnek bennünket a legjobban, akiket mi nem érdeklünk.

Karádi Emil

TÁVIRAT

Hitler-párt Németország

Ti a fajgyanusakat magtalanítani akarjátok?... Mi a pénzmagtalanítással is megelegszünk.

Magyar puccsisták

KARÁCSONYI VICCLAP

A könyvelő beállít a főnökéhez.

— Na, mit akar?

— Kérdi a főnök.

— Egy kis elő-
'egyet bátorkodnék...

— Minek az ma-
gának?

— Játékokt szeretnék venni karácsonyra a gyerekeknek.

— Jöjjön holnap.

A könyvelő másnap újra beállít:

— Mit akar már megint? — mordul rá a főnök.

— Az előleg ügyében jöttem, mert mint tegnap bátorkodtam mondani, játékokt szeretnék venni karácsonyra a gyerekeknek.

— Én nem értem magát... — csóválja meg a fejét a főnök. — Egy ilyen megllett ember és mindig csak a játékon jár az esze!

*

Parvenüné beállít a könyvkereskedésbe.

— Kérek valami karácsonyi ajándéknak alkalmas könyvet.

— Könnyű olvasmányt méltóztatik, vagy lehet valami nehezebb dolog?

— Miattam adhat olyan nehezet, amilyet csak akar. Kint vár az autóm.

*

— Na, fiacskám, örülsz a szép ajándéknak, amit a Jézuskától kaptál?

— Nem.

— Miért, te haszontalan?

— Mert már előre sejtem, milyen ve-
rést kapok, amikor elrontom.

*

A kormányfőtanácsosné pukkasztani akarja ismerőseit és elhatározza, hogy ő is állít karácsonyfát. Egy olyat, amilyen

lehetőleg senkinek sincs. Ki is megy a piacra és odalép az egyik karácsonyfa-
árushoz:

— Egy szép karácsonyfát szeretnék.
Az árus mutat neki egyet.

— Tessék parancsolni, ez a legszebb
fenyő az egész piacon.

Öméltósága elbiggyeszi a száját:

— Fenyő? Az nem kell, az már nagy-
gyon általános... Adjon talán egy szép
mahagónit.

*

Kondor úrhoz így szól a felesége:

— Bernát, vegyél nekem karácsonyra
egy lakkszízmát.

— De, Bertám, hiszen nekünk nincs
karácsonyunk.

— Te mindig tudsz valami kifogást.
Egyszer pénzed nincs, egyszer meg ka-
rácsonyod nincs.

KARÁCSONYI GONDOLATOK

Kikeresztelkedett kormányfőtanácsosok
b. figyelmébe: Karácsonykor ne legyünk
antisemiták, hadd legyen a zsidónak is
karácsonya!

*

A karácsonyfagyertya olyan, mint a
hozomány: szép, szép, de egy-kettőre a
felére olvad.

*

Sokkal erkölcsösebb dolog a karácsony-
fa alatt tartani az eljegyzést, mint az
eperfa alatt.

*

Van zsidó, aki állítja a karácsony-
fát és van, aki tagadja.

*

Fajvédők figyelmébe: Lám,
a Jézuska nem antiszemita, — rendsze-
rint zsidó kereskedőknél szerzi be az
ajándékait.
HESZ FERENC

Alapítási év 1910
Hazánk első bélyegháza

**BUDAPESTI
BÉLYEGTŐZSDE**

Legújabb árjegyzékünk
20 fillér levébélyeg ellené-
ben, mely az első vásárlás-
nál levonható

Budapest
Kossuth Lajos u. 7.

KOSSUTH LAJOS U. 7.
— AUT 890-63 —

Csemege-, fűszer-, konzerv- és italokért
telefonáljon

MIKLER SÁNDOR-hoz

Aut.: 264-86 Budapest, VI. Teréz körút 1/c

Dr. Kajdacsy szakorvos
VIII, József körút 2

Rendel: 10-4 és 7-8-ig vér-, bőr- és nemibetegeknek

Magyar Királyi Állami Vasgyárak Kereskedelmi Képviselőte Rt.

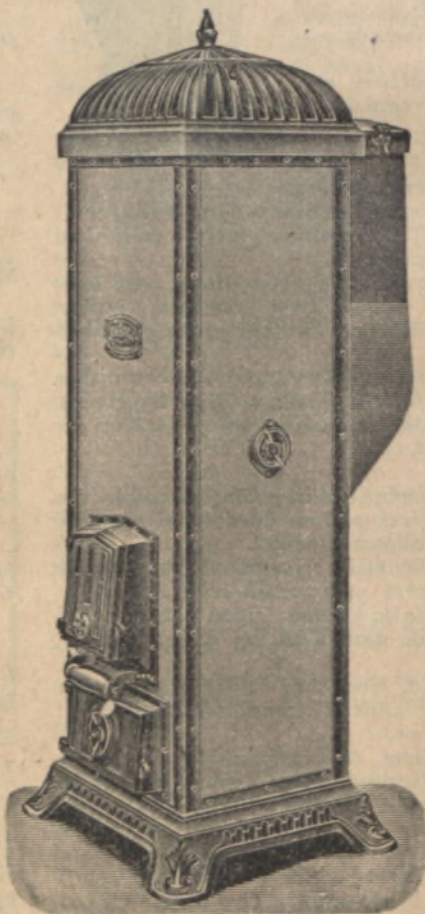
Budapest, V. Vilmos császár út 28., földszint
Telefonszám: 27-3-20

Szab. folytonégő

JOBBÁGY KÁLYHÁK

Főbb előnyei:

1. Még a legsilányabb hazai barnaszénen is tökéletesen és teljesen szagtalanul égeti el!
2. 15—20 órán át kezelés nélkül ég!
3. Kétünően szabályozható!
4. Hatásfoka barnaszén használatánál a hivatalos megállapítás szerint 81.8 százalék.
5. A leggazdaságosabb és legideálisabb kályharendszer, mert a legolcsóbb tüzelőanyagból is körülbelül 50%-kal kevesebbet fogyaszt a közönséges kályhákénál!
6. Egyszeri begyújtással folytonégést biztosít! Kezelést alig igényel! Széngázok nem fejlődhetnek!

A MAGYAR KIR. ÁLLAMI VAS-, ACÉL- ÉS GÉPGYÁRAK
GYÁRTMÁNYA

Hazai szénnek tüzelésére legalkalmasabb!

Kérjen ingyenes árjegyzéket!

Min nevettek a magyarok

50 év előtt karácsonykor

(Elővesszük a „Borsszem Jankó” 1881-es évfolyamát. Fellapozzuk a karácsonyi számot s áhítatosan kíváncsi szemmel olvassuk félszázados események szatírját, humorát s nézetgépünk torzított képeit, amelyek vaskos históriakönyveknél többet s érdekesebbet mondanak. Nagy vagy nagynak tartott emberek azóta elmosódott sziluetttjei lépnek elénk, mintha árnyékvilágban járnánk. Fintorok, sziporkák, éleek, karikatúrák, groteszk reflexei egy-egy országos vagy világraszóló történésnek, divatos szellemáramlatnak, társalgási témának mint színes üveggolyók cikkáznak. Istóczy és Verhovay, az akkori „ébredők” és „kilengők”: a vidám orchester vezérszólama, Tisza Kálmán a miniszterelnök, Jókai Mór a legnagyobb élő költőfejedelem, Blaha Lujza a nemzet csalogánya. (Ma?...) A bécsi Ring Theater szörnyű tüzkatasztrófája az orszárákellenes magyar közvéleményt is gyászba borítja. Pulszky Ferenc, az univerzális tudós színdarabján, amelyet a Nemzeti Színháznak szánt, közzöri szellemét a kritikuskárda. Akárcsak ma tudós Hóman Bálint vígjátékát játszanák... Ugy véltük, a mai magyar értelmiségnek csemegét adunk karácsonyra, ha az 50 év előtti magyar karácsony mosolygó ábrázatát megmutatjuk neki. Ime, néhány csintalan vonás):

*

Antiszemita táviratváltás Párizs és Budapest közt

Monsieur Panchioni (azelőtt:
Pinkelesz) Istóczy Győzőhöz:

Monsieur, a mozgalmat megindítottam. Áttertem és megalapítottam a „L'Anti-juif” című antiszemita hetilapot. A németek már úgyis tíz éve, hogy nem hódítottak el semmit Franciaországtól, ideje tehát, hogy most legalább az eszméikkel tegyenek újabb hódítást. Minden jó volna, de egy dolog hiánya rettenetesen érezhető: itt nincsenek zsidók.

Istóczy Győző — M. Panchionihoz

Moszjő, határozottan mondhatom önnök, hogy Párizsban van egy zsidó. Sasvári Árminnak hívják, innen ment oda. Keresse föl s ha tagadná zsidó voltát, vizsgálja csak jól meg — az orrát.

M. Panchioni — Istóczyhoz

Monsieur, Sasvári úr megvan. Ellene nem lehet föllépni, mivel köztem és ön között, francia-magyar fordítói minőségben, éppen ő tartja fenn az összeköttetést. Küldjön zsidót, de gyorsan, különben vállalatunkat csőd fenyegeti.

Istóczy — M. Panchionihoz

Moszjő, zsidót nem küldhetek. Akik itt vannak, azokra magamnak van szükségem. Ők az én tőkém. Belőlük élek. Lapomat is csak ők olvassák. *Istóczy*.

M. Panchioni — Istóczyhoz

Monsieur, a „L'Anti-juif”-et beszünttettem. Megyek haza Poroszországba.

*

Magyar regényírók tükre

Magyar regényírónak születni — nem nagy s nem dicső gondolat. A művelt külföld a regényíróknak él, a műveletlen belföldön a regényírók megélni sem tudnak. Mily különbség kint és bent!

Egy Balsac még most is általános díszbútor, pedig jóformán csak fiziológiai dolgokat írt („Physiologie du mariage”, stb.). Képzeljük csak, ha Jendrassik tanár, a mi fiziológusunk, regényeket írna... Ki használná kanapé helyett Jendrassikot?

Eugène Suë megírta a „Bolygó zsidó”-t. Egy magyar Suë-nek legfőlegb úgy lehetne sikere, ha megírná a „Zsidó bolygót” Istóczy szellemében.

Zola megírta a „Naná”-t. Száz kiadás! Irjon egy magyar Zola akár „Nini”-t, akár „Nono” vagy pláne „Pio Nono” címen regényt, — ki sem nyomtatják.

Dumas fils megírta „L'affaire Clémenteau” regényét; pár év mulva Clémenteau miniszter. Mit szólna Tisza Kálmán, ha Kárpáthy Zoltán regényhősünk tőle miniszteri tárcát kérne?

Ott van Octave Feuillet. Gazdag ember. Nálunk írhat bárki *oktáv* formátumban *feuillettonokokat*, mégsem gazdagszik bele. Sőt ha a „Gazdag ifjú történetét” írja is meg, az mégis csak szegény ifjú története marad. (Az „Egy szegény ifjú történetét” tudvalevőleg Feuillet írta. *B. J.*)

Paul de Kock 25 évig a világ ura volt. A Kakas Márton (Jókai álneve. — *B. J.*)

körülbelül annyit jelent, mégse ment túl a magyar határokon.

Bizony szomorú dolog a magyar regényírás. Inkább kupónokat ollózni élet-hossziglan! Hiszen még a legutolsó londoni milliomosnak is jobb dolga van, mint a legelső magyar regényírónak. Hadd legyenek végre *gazdag szegényekké* a *szegény gazdagok!* (Célzás Jókai ilyen című két regényére. — B. J.)

==

A Ring-Theater leégése után

* Abonyi Lajos „Betyár kendője” című népszínműve tűzrendészeti szempontból új címet kapott. Ezentúl „A betyár fecskendője” lesz a neve.

* A Népszínház Csepreghy Ferenc „Vízözön” című új darabjára készül.

* Schlauch-Lörinc püspök ezentúl a tüzbatóság fokozása végett minden este a Nemzeti Színházba fog járni. (Gyöngébbek kedvéért: Schlauch = cső.)

* Nagy riadalom volt tegnap este a Nemzeti Színházban. Nagy Imre párbeszéd közben azt találta mondani, hogy „elég!” — mire a közönség felugrott és kirohant.

* Heti műsor. Vízkereszt. — Vihar egy pohár vízben. — Tűz a zárdában.

Börzeviczy Wahrmann Mór élcei

— *Kitünő tréfát ír egy párizsi barátom, mely a legerősebb adalék Sarah Bernhardt zsidó voltához. A Varietés-ben egyszer a „Gerolsteini hercegnő” alakítóját, Schneider kisasszonyt meglátogattja a színpalak közt a nagy Sarah. A két diva oly élénk beszélgetésre gyújt, hogy rikkantásaik kihallatszottak a nézőtérre. Az igazgató a színpalak közé rohan. „Mesdames, — mondja — ne criez pas!” (Hölgyeim, ne kiabáljanak!) Amire azt feleli Sarah: „Je n’ ai pas crié, — Schneider a crié.” (Nem én kiabáltam, — Schneider kiabált, fonetikusán: snejderakrié!)*

— *Mi nevet érdemel Liszt Ferencnek az az eljárása, hogy a cigányokról szóló régi könyvéhez odakapcsolta hátul egy antiszemitikus cikkét? A válaszom rá: Hinterliszt!*

— *Az a Liszt! Nem tudok megnyugodni benne, hogy antiszemitáskodik, mikor annyi zsidó szalóban fordult meg. Furesa, hogy nincs taktérzéke és hogy úgy vét a jó tónus ellen!*

— *Sarah Bernhardt a legkellemesebb impresszióval és a legkellemetlenebb impregzárióval távozott el Pestről.*

Téves híresztelések a Filtext r.-t.-gal kapcsolatban

A Filtext r.-ről megjelenő híresztelésekkel szemben a Filtext rt. megállapítja, hogy azok a célzatos híresztelések, amelyek munkáselbocsátásokra vonatkoznak, teljességből légből kapottak. Ami pedig a bűnügyi eljárásra vonatkozó célzásokat illeti, azok teljesen hamis színben tüntetik fel a tényeket.

A Filtext rt. megállapítja, hogy üzemei teljes kihasználással dolgoznak, legnagyobbbrészt dupla szakmányban, úgy, mint a multban. Sem hasonló támadások, sem bármely más oldalról, bármely formában jövő próbálkozások, nem voltak és nem lesznek alkalmasak arra, hogy a Filtext rt. üzletpolitikáját a legcsekélyebb mértékben is befolyásolják. A vállalat célja ma egyedül az, hogy munkásainak és tisztviselőinek kenyerét állandó módon biztosítsa és hogy tisztességes üzletvezetés mellett a jelen súlyos viszonyok között is példaadóan hasznos tagja le-

gyen a magyar gazdasági életnek.

Az egyedüli fontos problémája az üzemnek, épügy, mint minden más külföldi nyersanyagra szoruló iparágak, a Nemzeti Bank által való devizaellátásban van és ez a tényező fogja egyedül az üzemek további kihasználásának mértékét megszabni.

A Filtext rt. úgy, mint a multban, a jövőben is tisztán a hatóságok útján fog eljárni hasonló kísérletekkel szemben. Ezért tette meg már a multban a feljelentést egy, az üggyel hasonló hangnemben foglalkozó textilszaklap ellen, épügy, mint egy napilap ellen is eljár.

A Filtext rt. fenti megállapításain kívül állapíttassék meg az, hogy a mai néhez gazdasági viszonyok mellett egy ilyen fontos és termelő faktor hasonló eszközökkel való támadása nemcsak teljesen céltalan, hanem végzetes is lehet az egész magyar gazdasági életre.

Kedves vitéz Vannay!

Hetekig azt olvastam az újságokban, hogy ön és az ön barátai, akik ama bizonyos puccskísérlésben résztvettek, csupa fiatal emberek. És egyszerre csak kiderül a hivatalos bírósági aktákból, hogy ezek a fiatal emberek — önnel együtt — jóval túl vannak a harmincon, sőt a negyvenen, sőt-sőt az ötvenen. Egyetlen 20—24 éves sincs köztük s legfőleg két 27—28 éves. Mondja, kedves Vannay, meddig akarnak maguk tulajdonképpen a bohó fiatalság immunitásában tetszelegni? Próbálják csak meg és egy hónapig ne borotválkozzanak a fogházban... Majd meglátják, milyen szép hosszú ősz szakálluk van... kedves fiatal emberek.

A Pesti Szentegylet új vezetősége. Az emberbaráti szeretet egyik legrégebb és legáldozatkészebb intézménye, a Pesti Izr. Szentegylet (Chevra Kadisa) új vezetőségét most alakították meg. Elnökké egyhangú lelkesedéssel Kramer Miksát, elnökhelyettesé Arányi Ignác kir. tanácsost, alelnökké Jánosi Engel Gyula udv. tanácsost és Porgesz Józsefet, előjárókká Eismann Gyulát, Lunzer Pált, Beck Jenőt, Steiner Mór és Bánó Dezső kormányfőtanácsosokat választották, valamennyiüket öt évre. A jótékonyág munkájában példás buzgalommal előjáró Szentegylet ügyeit a nagyműveltségű és széles körökben népszerű Endrei S. Henrik dr. igazgató-főtítkárral vezeti. Két nemesszívű filantróp: Fürst György, a Rimamurányi-Salgótarjáni Rt. igazgatója és Komját Ernő gyárigazgató új tagjai a képviselőtestületnek.

Az Első Magyar Részvény Serfőződe közgyűlése a kifizetendő osztalékot részvényenként 3.20 pengőben állapította meg és az alaptőkéjének 20,400,000 pengőről 16,000,000 pengőre való leszállítását határozta el.

GYENES OKTOGON Teréz körút 18

NEM VESZEK ÚJAT,

mert a **PURGATORIUM** rongyos

nyakkendőt, fehéreneműt javít, alakít.

Müstoppol, szemfelszed, fejél, talpal, stoppel

fillérékért.

Irjon, munkáért meggyünk.

— Maga hogy jutott ehhez a szükségmunkához, tanár úr?

— Azt hiszem, a szépírásonak köszönhetően.

BORSSZEM JANKÓ ÜZENETEI

Kéziratokat és rajzokat nem adunk vissza. — K—ó. A rengeteg aktualitás kiszorítja. — Puccsista. „Vannay és Kontra” című duettjét, valamint „Jobbra Raics” című közrekedésügyi tanulmányát a statáriumra való tekintettel mellőzni voltunk kénytelenek. — Andaházi. Igaza van. Kormánypártinak is lenni, pört is nyerni a Kúrián: egy kicsit sok. Még halmozónak néznék. Meg aztán: mint ellenzéki, sokkal hívebb képeket festhet a közállapotokról. — Nervus. Nem nekünk való. Meg aztán: vékonyka az ötlet. — F. M. A verselési technika mai fejlettsége mellett a szatirikus témákat sokkal művészebben kell kezelni. Néhány frappáns sort lerontanak a rákövetkező pongyola sorok. A csattanó, sajnós, nem csattan. Honoráriumot pedig csak a lap rendes munkatársai kapnak. A mai néhez időkben elsősorban a hivatásos írókról kell valahogy gondoskodni.

64 évfolyam, 24. (3190.) szám.

Borsszem Jankó Lapkiadó Rt.

Igazgató: MOLNÁR EMIL

Felelős szerkesztő és kiadó:

MOLNÁR JENŐ dr.

Művészeti főmunkatárs:

GÁSPÁR ANTAL

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, Mozár uca 9. Tel.: A. 233-24

Laptulajdonos:

A BORSSZEM JANKÓ előfizetési árai:

Egész évre 20 pengő — fillér

élevre 10 pengő 50 fillér

Negyedévre 5 pengő 50 fillér

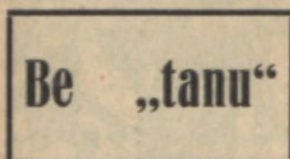
Bíró Miklós nyomtatni műintézet Rt. nyomása,

VII. Rózsa uca 25.

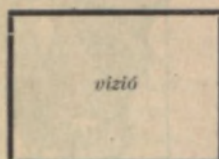
Felelős: Sándor Zsigmond igazgató.

A BORSSZEM JANKÓ RÉBUSZAI

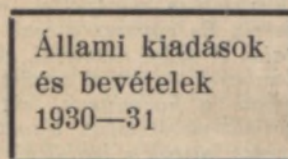
I.

II.

III.

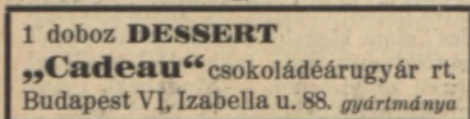
i
t bab

Megfejtése a *Borsszem Jankó* jövő számában. A helyes megfejtők a következő jutalmakban részesülnek:

1.

2.

3.

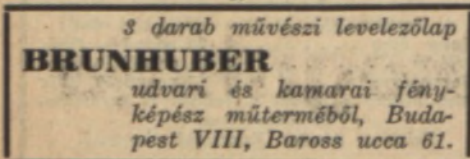
4.

5.

6.

7.

A *Borsszem Jankó* múlt számában közölt rébuszok megfejtése: I. *Népszövegesség*, II. *Pártlakoma*, III. *Páros élet a legszebb a világon*. A megfejtők közül *Lengyel István*, *Hegedüs Évike*, *Plesz Károly*, özv. *Horváth Béláné*, dr. *Reich Zoltán*, *Kertész Mihály* és *Ambrus György* kaptak jutalmat.

Az

ESTIKURIR

a liberális
polgárság lapja
Mindenki olvassa

Olvassa a

MAGYAR HIRLAP

-ot,
a magyar értelmiség legkitűnőbb napilapját